
Засідання кафедри 10.12.2025

Засідання кафедри

Дата: 10.12.2025

Час проведення: 14.00

Місце проведення: онлайн

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Затвердження звіту про проходження науково-викладацької практики Мельник В.М., здобувачки освітньо-наукової програми «Психологія» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Доповідач: Мельник В.М.

2. Затвердження білетів до іспитів, які проходитимуть в усному або комбінованому форматі.

Доповідачі: викладачі кафедри

3. Про визнання результатів міжнародної кредитної академічної мобільності здобувачів ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Гончарук Альбіни Юріївни (2 курс, денна форма навчання), Кукурудз Софії Романівни (3 курс, денна форма навчання), Мартинчук Марії Миколаївни (4 курс, заочна форма навчання), які брали участь у міжнародній кредитній академічній мобільності, реалізованій у межах німецько-польсько-українського проекту спільно з DDK «Bronowice» (м. Люблін, Республіка Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Федеративна Республіка Німеччина) та ГО «Міжнародна школа рівних можливостей» (м. Київ, Україна). Перший етап мобільності — 13.09.2025–21.09.2025, другий етап — 17.11.2025–23.11.2025.

Доповідачі: Мартинчук О.В., Лопатинська Н.А.

ВИТЯГ ІЗ ЗАСІДАННЯ № 20

кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

від 10 грудня 2025 р.

1. Затвердження звіту про проходження науково-викладацької практики Мельник В.М., здобувачки освітньо-наукової програми «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

СЛУХАЛИ: *Мельник Вероніку Миколаївну*, здобувачку освітньо-наукової програми «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, зі звітом про проходження науково-викладацької практики на кафедрі

спеціальної та інклюзивної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, науковий керівник: Скрипник Тетяна Вікторівна, доктор психологічних наук, професор.

Мельник В.М. проінформувала про виконані види діяльності, завдання за етапами практики та результати оцінювання.

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність	К-ть балів за виконання
1	- Опрацювання джерелознавчої бази для наукової статті та тез доповіді наукової конференції. - Підготовка матеріалів для статті та тез. - Написання статті за вимогами журналу, а також подання статті до друку. - Створення тез для публікації у збірнику матеріалів конференцій	- Вплив відчуття та сприймання як психічних процесів на становлення базису ефективної освітньої діяльності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Психологія. Вип. 3. 2025. С. 131-135 - Проблеми освітньої діяльності дітей молодшого шкільного віку з аутизмом в інклюзивному середовищі. Збірник тез наукових доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний дизайн інклюзивного навчання: успішні українські та зарубіжні практики» 11 листопада 2025 року. С.54-55.	100
2	- Ознайомлення з нормативною документацією освітнього процесу. - Узгодження програми практики з науковим керівником і подальшої співпраці в освітньому процесі. - Відвідування п'ятих лекцій з метою спостереження за науково-педагогічною діяльністю викладачів кафедри.	- Завдяки детальному вивченню внутрішньої супровідної документації, а також спланованому відвідуванню занять викладача Скрипник Т.В. згідно з розкладом, відбулась успішна співпраця всіх учасників освітнього процесу протягом практики. - Аналіз п'ятих лекційних занять здійснення на основі спостереження за проведенням пар Скрипник Т.В. - Аналіз відвіданих пар викладено в письмову вигляді; завантажено у форматі файлу Word на відповідну сторінку ЕНК.	5
3	- Відвідування п'ятих семінарських і практичних занять з метою спостереження за науково-педагогічною діяльністю викладачів кафедри.	- Аналіз п'ятих семінарських або практичних занять здійснення на основі спостереження за проведенням пар Скрипник Т.В. - Аналіз відвіданих пар викладено в письмову вигляді; завантажено у форматі файлу Word на відповідну сторінку ЕНК.	5
4	- Проведення чотирьох лекційних занять з використанням сучасних технологій у закладі вищої освіти.	- Підготовлено та проведено дві лекції з дисципліни «Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини» для групи ВАМ12514д з наочним супроводом у вигляді мультимедійної презентації.	40

		- Підготовлено та проведено дві лекції з дисципліни «Дизайн індивідуальних програм втручання для дітей з РАС» для групи ЛОГ622240д з наочним супроводом у вигляді мультимедійної презентації.	
5	- Проведення трьох практичних, семінарських занять з використанням сучасних технологій у закладі вищої освіти.	- Підготовлено та проведено два практичних заняття з дисципліни «Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини» для групи ВАМ12514д з наочним супроводом у вигляді мультимедійної презентації. - Підготовлено та проведено одного семінарського заняття з дисципліни «Дизайн індивідуальних програм втручання для дітей з РАС» для групи ЛОГ622240д з наочним супроводом у вигляді онлайн таблиці зі спільним доступом.	30
6	- Розроблення чотирьох завдань для самостійної роботи студентів/ модульного контролю/ розробка елементів ЕНК.	- Сторінки електронних навчальних курсів дисциплін «Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини» та «Дизайн індивідуальних програм втручання для дітей з РАС» були наповнені презентаціями та файлами, які використовувались під час занять, також посиланнями, законодавчими документами, іншими супутніми матеріалами, корисними для вивчення предметів.	20
	Загальна кількість балів:		200

УХВАЛИЛИ: затвердити звіт про проходження науково-викладацької практики Мельник Вероніки Миколаївни, здобувачки освітньо-наукової програми «Психологія» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

Результати голосування: за – одноголосно

2. Затвердження білетів до іспитів, які проходитимуть в усному або комбінованому форматі.

СЛУХАЛИ: *Мартинчук Олену Валеріївну*, завідувача кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, з інформацією про затвердження білетів до іспитів, які проходитимуть в усному або комбінованому форматі:

– **«Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)»** для груп ЛОГБ-1-24-4.0д, ЛОГБ-2-24-4.0д, ЛОГБ-1-24-4.0з; форма проведення іспиту: усна; викладачі: Хомик Т.В., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук; Логвиненко С.О., викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти;

– **«Логопедія (дислалія, ФФНМ)»** для груп ЛОГБ-1-24-4.0д, ЛОГБ-2-24-4.0д; форма проведення іспиту: комбінована; викладачі: Тичина К.О., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат психологічних наук, Бабич Н.М., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук;

– **«Нейронауки в логопедичній практиці»** для групи ЛОГм-1-25-1.4д; форма проведення іспиту: усна; викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти: Бойчук Д.В., Товкес Ю.В., викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти;

– **«Логопедія (заїкання, порушення темпу мовлення)»** для груп ЛОГБ-1-23-4.0д, ЛОГБ-2-23-4.0д, ЛОГБ-1-23-4.0з. форма проведення іспиту: усна; викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти: Бабач Н.М., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук, Невмержицька О.Ю., викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

УХВАЛИЛИ: затвердити білети до іспитів, які проходять у усному або комбінованому форматі:

– **Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)»** для груп ЛОГБ-1-24-4.0д, ЛОГБ-2-24-4.0д, ЛОГБ-1-24-4.0з; форма проведення іспиту: усна; викладачі: Хомик Т.В., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук; Логвиненко С.О., викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти;

– **«Логопедія (дислалія, ФФНМ)»** для груп ЛОГБ-1-24-4.0д, ЛОГБ-2-24-4.0д; форма проведення іспиту: комбінована; викладачі: Тичина К.О., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат психологічних наук, Бабич Н.М., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук;

– **«Нейронауки в логопедичній практиці»** для групи ЛОГм-1-25-1.4д; форма проведення іспиту: усна; викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти: Бойчук Д.В., Товкес Ю.В.;

– **Логопедія (заїкання, порушення темпу мовлення)»** для груп ЛОГБ-1-23-4.0д, ЛОГБ-2-23-4.0д, ЛОГБ-1-23-4.0з. форма проведення іспиту: усна; викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти: Бабач Н.М., Невмержицька О.Ю.

Результати голосування: за – одноголосно

3. Про визнання результатів міжнародної кредитної академічної мобільності здобувачів ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Гончарук Альбіни Юріївни (2 курс, денна форма навчання), Кукурудз Софії Романівни (3 курс, денна форма навчання), Мартинчук Марії Миколаївни (4 курс, заочна форма навчання), які брали участь у міжнародній кредитній академічній мобільності, реалізованій у межах німецько-польсько-українського проєкту спільно з DDK «Bronowice» (м. Люблін, Республіка Польща), Jugendkulturarbeit (м.

Ольденбург, Федеративна Республіка Німеччина) та ГО «Міжнародна школа рівних можливостей» (м. Київ, Україна). Перший етап мобільності — 13.09.2025–21.09.2025, другий етап — 17.11.2025–23.11.2025.

СЛУХАЛИ: *Мартинчук Олену Валеріївну*, завідувача кафедри спеціальної та інклюзивної освіти про перезарахування:

– навчальної практики в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з особливими освітніми потребами Гончарук Альбіні Юріївні, здобувачці 2 курсу денної форми навчання ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, пройденої в рамках програми міжнародної академічної мобільності німецько-польсько-українського проєкту за участі DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна);

– навчальної практики у спеціальних школах, закладах освіти зі спеціальними / інклюзивними класами Кукурудз Софії Романівні, здобувачці 3 курсу денної форми навчання ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, пройденої в рамках програми міжнародної академічної мобільності німецько-польсько-українського проєкту за участі DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна);

– виробничої практики у спеціальних школах / навчально-реабілітаційних центрах Мартинчук Марії Миколаївні, здобувачці 4 курсу заочної форми навчання ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, пройденої в рамках програми міжнародної академічної мобільності німецько-польсько-українського проєкту за участі DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна);

Відповідно до п. 1.5 Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, затвердженого рішенням Вченої ради Університету від 25.04.2024 р. (протокол № 6), введеного в дію наказом від 25.04.2024

№

377

(https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_12/polozhennia_pro_akad_mobilnist.pdf) здобувачки освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізували своє право на академічну мобільність.

Відповідно до п. 4.3 Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка *академічна мобільність здобувачок відбувалась за способом реалізації у очному форматі* у два етапи: з 13 вересня 2025 року по 21 вересня 2025 року (м. Люблін, Польща) та з 17 листопада 2025

року по 23 листопада 2025 року (м. Ольденбург, Німеччина), що передбачала інтерактивну взаємодію учасниць освітнього процесу на базі установ-партнерів, які приймали учасників академічної мобільності: DDK «Bronowice» (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна).

Відповідно до п. 6.8 студентки підписали договори про міжнародну академічну мобільність: Гончарук Альбіна Юріївна (від 08.09.2025 року № 605/25); Кукурудз Софія Романівна (від 08.09.2025 року № 652/25), Мартинчук Марія Миколаївна (від 08.09.2025 року №648/25) (Дод. 1-3 до Протоколу засідання кафедри). У цих договорах перелічені завдання, обов'язки та результати проходження здобувачами програми академічної мобільності. Здобувачі реалізували своє право на кредитну академічну мобільність у два етапи: перший етап з 13 вересня 2025 року по 21 вересня 2025 року (м. Люблін, Польща) та другий етап з 17 листопада 2025 року по 23 листопада 2025 року (м. Ольденбург, Німеччина), що тривала загалом 20 днів та складала 6 кредитів (180 академічних годин).

Відповідно до п. 8.1 Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка *студентки впродовж 14 робочих днів після повернення до Університету надали відповідні документи, що підтверджують завершення програми академічної мобільності* – Сертифікати про завершення курсу академічної мобільності (Дод. 3-6 до протоколу засідання кафедри).

Відповідно до п. 9.2 Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка *порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто під час програми академічної мобільності та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Університету.*

Формування змісту програми академічної мобільності відбувалось спільно з представниками Київського столичного університету імені Бориса Грінченка та партнерських організацій, це дало змогу забезпечити його змістове наповнення таким чином, що було досягнуто співпадіння результатів навчання, запланованих у межах практичної підготовки здобувачів за спеціальністю «Спеціальна освіта», ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Вивчення міжнародного досвіду було спрямовано на: оволодіння новими знаннями, навичками та технологіями, що відповідають міжнародним стандартам спеціальної та інклюзивної освіти, розширення професійних і особистісних контактів з професійної спільнотою, поглиблення міжкультурної комунікації та взаєморозуміння; збільшення можливостей для подальшої академічної та професійної кар'єри; отримання міжнародного досвіду, що сприяло особистісному і професійному розвитку здобувачів.

Мартинчук Олена Валеріївна проінформувала про зміст і результати міжнародної кредитної академічної мобільності здобувачів: Гончарук Альбіни Юріївни, Кукурудз Софії Романівни, Мартинчук Марії Миколаївни.

Перший етап академічної мобільності було реалізовано у місті Люблін (Польща) на базі Dzielnicowy Dom Kultury “Bronowice” в межах конкурсної програми “Польська-Німецька молодіжна співпраця” (PNWM). Основна мета цього етапу полягала у формуванні міжкультурної взаємодії, розвитку інклюзивних компетентностей молоді та отриманні практичного досвіду роботи з людьми з різними видами порушень. На початку перебування відбулися численні командотворчі активності: інтерактивні ігри, тимблдінг, командні завдання та бесіди англійською мовою, які допомогли учасникам краще пізнати одне одного, зрозуміти освітній та культурний контекст кожної країни та створити позитивну робочу атмосферу для подальшої співпраці.

Важливим елементом польського етапу стала серія інклюзивних воркшопів, організованих за участі людей з порушеннями зору, слуху та опорно-рухового апарату. Під час воркшопу із незрячим експертом учасники ознайомилися з правилами супроводу незрячих людей, базовими техніками безпечного пересування, використанням електронного Брайлівського дисплея. Значну увагу було приділено етичним моделям комунікації та розумінню потреб людей із порушеннями зору. Інший майстер-клас проводив експерт із порушеннями слуху. Учасники дізналися про особливості культури спільноти нечуючих людей, вивчили польський дактиль і базові фрази жестовою мовою, а також отримали уявлення про труднощі, з якими стикаються нечуючі люди в повсякденному житті. Третій воркшоп провела відома польська блогерка, яка пересувається на кріслі колісному. Вона поділилася власним досвідом життя з порушеннями руху, продемонструвала різні типи крісел колісних, розповіла про бар’єри міського середовища й допомогла учасникам практично відчутти, з якими труднощами стикаються люди з порушеннями опорно-рухового апарату.

Паралельно з практичними заняттями відбувався структурований освітній модуль, який став теоретичним підґрунтям для подальших активностей. Учасники прослухали лекцію про правові засади інклюзії та антидискримінації в Польщі, у межах якої було розглянуто нормативно-правову базу, що регулює права людей з інвалідністю. Наступна лекція була присвячена системам соціальної та професійної підтримки людей з інвалідністю в Польщі, включаючи програми інтеграції, працевлаштування та адаптації. Особливу увагу привернула лекція про програму “Dostępność Plus”, що є ключовою національною ініціативою зі створення доступного середовища, транспорту та громадських установ; саме вона надихнула учасників на реалізацію окремої ініціативи у місті Люблін. Завершувала освітній блок лекція про моделі підтриманого проживання та структуру соціальної допомоги в Польщі, яка дала змогу краще зрозуміти сучасні підходи до забезпечення самостійності та соціального супроводу людей з різними видами порушень.

Отримані знання учасники застосували під час візитів до спеціальних освітніх закладів. У школі для дітей з інтелектуальними порушеннями було організовано *арт-терапевтичний воркшоп* на тему «Що для мене означає щастя?». Діти працювали на полотнах різних форматів, використовуючи фарби й декоративні матеріали. Їхні роботи продемонстрували широкий спектр творчих підходів: від послідовного та зосередженого виконання до імпульсивного багат шарового малювання. У школі для дітей із порушеннями слуху здобувачі провели арт-тренінг, під час якого підлітки створювали дротяні фігури, паперові елементи та об'ємні форми з повітряного пластиліну, що символізували улюблені жести або літери їхніх імен. Обидва заходи сприяли розвитку емпатії, мовленнєвої діяльності, розумінню освітніх потреб та особливостей комунікації дітей із різними видами порушень.

Однією з додаткових ініціатив стала розробка учасниками інклюзивної мапи Любліна. Був створений чек-лист і флаєри для оцінювання доступності закладів за такими критеріями, як наявність пандуса, доступного туалету, достатньої ширини проходів, підготовленість персоналу та загальна інклюзивність середовища. Після відвідання низки закладів результати оцінювання були опубліковані в соціальних мережах проєкту, що сприяло поширенню інформації та підвищенню рівня обізнаності громади щодо доступності міського простору.

Завершальним етапом польської частини стала інтерактивна фінальна виставка, яка об'єднала всі результати роботи: дитячі картини, 3D-фігури, інформаційні матеріали з лекцій і воркшопів. Організовано симуляційні зони, де відвідувачі могли спробувати прочитати текст шрифтом Брайля, скласти пазл у кухонних рукавицях, вивчити елементи жестової абетки чи проаналізувати доступність простору для людей на кріслі колісному. За виконання завдань гості отримували наліпки «Я знаю про інклюзію», що додатково стимулювало залучення місцевої спільноти.

Упродовж усього першого етапу активно велася робота в соціальних мережах: публікувалися фотографії та відео з воркшопів, візитів до шкіл, лекцій і міських ініціатив. Це забезпечило інформування ширшої аудиторії та створило позитивний суспільний резонанс навколо теми інклюзії.

Перший етап академічної мобільності в Любліні дав здобувачам цілісне розуміння інклюзії, поєднавши теоретичні знання з практичною діяльністю. Завдяки лекціям, воркшопам, роботі у спеціальних школах та оцінюванню міського середовища здобувачі отримали цінний досвід, який став фундаментом для реалізації другого етапу академічної мобільності.

Окрім інклюзивного спрямування, перший етап академічної мобільності включав низку активностей, що безпосередньо сприяли формуванню професійних компетентностей майбутніх учителів-логопедів. У процесі участі в арт-терапевтичних воркшопах, взаємодії з дітьми з інтелектуальними та сенсорними порушеннями, а також у міжкультурних командних завданнях здобувачі відпрацьовували навички спостереження за мовленнєвою поведінкою, невербальною комунікацією, емоційними реакціями та особливостями соціальної взаємодії. Практична робота в спеціальних освітніх

зкладах дала змогу усвідомити роль мовлення як інструменту соціалізації, підтримки та самовираження дітей з особливими освітніми потребами. Важливим професійним здобутком стало формування вмінь адаптувати завдання до індивідуальних можливостей дитини, використовувати альтернативні способи комунікації та створювати безпечне й підтримувальне освітнє середовище. Таким чином, польський етап став значущим для розвитку комунікативної, корекційно-розвиткової та етично-професійної компетентностей майбутніх учителів-логопедів.

Окреме значення для формування професійних компетентностей майбутніх учителів-логопедів мав практичний досвід, отриманий під час відвідування освітніх закладів у Польщі. З огляду на присутність у закладах освіти дітей з України, які перебувають у ситуації вимушеної міграції та часто функціонують у двомовному середовищі, здобувачі старших курсів мали можливість спостерігати за особливостями мовленнєвого розвитку таких дітей, їхньою комунікативною поведінкою та адаптацією до іншомовного освітнього середовища. У межах дозволених форматів взаємодії студенти застосовували знання з логопедії та психолінгвістики для орієнтовного аналізу мовленнєвих проявів, визначення можливих зон труднощів та потреб у мовленнєвій підтримці. Такий досвід сприяв розвитку професійної спостережливості, умінь працювати з дітьми з досвідом травми та білінгвізму, а також усвідомленню ролі учителя-логопеда в умовах міжкультурного та інклюзивного освітнього простору.

У межах першого етапу академічної мобільності здобувачі також мали можливість ознайомитися з особливостями організації освітнього процесу та роботи з дітьми раннього й дошкільного віку в польських освітніх і культурно-освітніх закладах. Під час спостережень за заняттями та взаємодією педагогів із дітьми учасники звертали увагу на використання ігрових, арт-терапевтичних та комунікативно спрямованих методів, спрямованих на розвиток мовлення, соціальних навичок і емоційної сфери дітей. Особливий інтерес становили підходи до підтримки дітей з мовленнєвими труднощами, затримкою мовленнєвого розвитку та досвідом двомовності. Отримані спостереження сприяли кращому розумінню ролі раннього втручання, профілактики мовленнєвих порушень і значення міждисциплінарної взаємодії у роботі з дітьми дошкільного віку.

Другий етап міжнародної академічної мобільності відбувся у місті Ольденбург (Німеччина) на базі організації Jugendkulturarbeit. На цьому етапі до команди приєдналися нові учасники з Німеччини та Польщі, тому значна частина початкових активностей була присвячена знайомству та формуванню довірливої атмосфери. Щодня проводилися командотворчі вправи, інтерактивні ігри та колективні обговорення, які допомагали учасникам краще інтегруватися, розповідати про себе, свою культуру та професійні інтереси. Координаторка з німецької організації відповідала за розклад, супровід та організацію воркшопів, а також пропонувала спільні вечірні заходи, що сприяли побудові міжкультурного діалогу.

Здобувачі продовжили досліджувати питання доступності міського середовища. Під час прогулянок та виконання спеціальних завдань вони оцінювали інклюзивність м. Ольденбурга, яке демонструє високий рівень доступності. Це стало важливим елементом практичного аналізу, який дав змогу порівняти системи двох країн — Польщі та Німеччини.

Програма включала низку творчих і культурних активностей. Учасники виконували завдання, підготовлені координаторкою, досліджували архітектурні місця міста, створювали хайку на тему інклюзії, солідарності та доступності, брали участь у групових роздумах, обговореннях і колективних брейнстормінгах. Хайку стали способом творчої рефлексії та дозволили глибше осмислити власні погляди на інклюзію.

Також відбулися важливі зустрічі із запрошеними спікерами. Відома німецька акторка з синдромом Дауна поділилася своєю історією, розповіла про шлях до професії та про труднощі, які їй доводилося долати. Її виступ показав учасникам приклад самореалізації й надав новий погляд на роль підтримки у житті людей з інтелектуальними порушеннями. Інша спікерка, фахівчиня зі спеціалізованої установи, розповіла про практики *supported communication* — альтернативні методи комунікації, що використовуються в Німеччині, — а також про тварин-помічників, які проходять спеціальне навчання для роботи з людьми з інвалідністю.

У межах німецької частини відбулося також кілька лекційних занять, які дали теоретичну основу для розуміння інклюзії в німецькому контексті. Одне з занять було присвячене правовим засадам інклюзії та законодавству Німеччини у сфері антидискримінації. Інша лекція охоплювала питання асистивної підтримки та моделей участі для людей з інвалідністю. Великий інтерес викликала лекція про інклюзивну інфраструктуру та доступність публічних просторів у німецьких містах. Окрема лекція була присвячена регіональному розмаїттю інклюзивних практик у Німеччині та тому, як різні федеральні землі організовують соціальну допомогу. Завершувальна лекція стосувалася прав людей з інвалідністю у Німеччині та адміністративних процедур, які регулюють питання підтримки, участі та працевлаштування. Усі лекції логічно доповнили практичні завдання, інтерв'ю та дослідницькі активності, створюючи цілісне розуміння інклюзивної політики Німеччини.

Після лекційної та дослідницької частини учасники готували інтерв'ю з мешканцями міста, відвідали університет і центральну площу, де ставили питання про те, що для ольденбуржців означає доступність, які зміни вони спостерігають у місті й що, на їхню думку, потребує покращення. Ще одне інтерв'ю відбулося у кафе, де працюють люди з різними видами порушень. Менеджер закладу розповів про організацію роботи, систему підтримки персоналу та важливість створення інклюзивних робочих місць. Це стало важливою практичною ілюстрацією інклюзії у бізнес-секторі.

Фінальна виставка, яку учасники підготували у тому ж інклюзивному кафе, підсумувала весь досвід другого етапу. Основним елементом стала велика дошка «Інклюзивність – ключ до успіху», де було представлено фото з діяльності у Любліні та Ольденбурзі, результати творчих завдань, хайку,

інформаційні блоки про інклюзію та інтерактивні вправи для відвідувачів. Мешканці міста могли залишити свій відгук, підтвердити або спростувати поширені міфи та взяти участь у простих освітніх завданнях. Метою виставки було привернути увагу громадськості до інклюзивних практик у доступній і зрозумілій формі.

У межах культурного обміну відбувся вечір трьох країн, де кожна команда розповідала про свої традиції. Українська група була одягнена у вишиванки, навчала інших учасників танцювати веснянку та виконала «Щедрик», що допомогло ще глибше відчувати взаємоповагу та цінність міжкультурного діалогу. Поза офіційною програмою учасники самостійно організовували додаткові активності, як-от “treasure hunt”, квести, інклюзивні завдання та інтерактивні відео для соціальних мереж, що сприяло невимушеному спілкуванню й зміцненню взаєморозуміння.

Другий етап академічної мобільності став важливим елементом професійного зростання здобувачів як майбутніх учителів-логопедів. Отриманий за кордоном досвід дозволив ознайомитися з особливостями організації системи підтриманої та альтернативної комунікації в Німеччині, з інструментами роботи з людьми з інтелектуальними та сенсорними порушеннями, практиками підготовки тварин-помічників, а також з моделями соціальної участі осіб із різними потребами. Зустрічі з акторкою із синдромом Дауна, спікерками з профільних центрів та працівниками інклюзивних закладів сприяли глибшому усвідомленню значення підтримки людини з опорою на її сильні сторони, потенціал та можливості самореалізації.

Ознайомлення з сучасними підходами до supported communication, участь у зустрічах зі спікерами, аналіз практичних кейсів, інтерв'ювання мешканців міста та працівників інклюзивних установ сприяли розвитку аналітичного мислення, умінь оцінювати комунікативні потреби людини в реальних життєвих ситуаціях і добирати адекватні стратегії взаємодії. Творчі рефлексивні завдання, групові обговорення та робота в міжнародних командах сприяли формуванню навичок професійної комунікації, міждисциплінарної співпраці та толерантного ставлення до різноманітності. У сукупності цей досвід дозволив здобувачам глибше усвідомити роль учителя-логопеда як фахівця, що поєднує педагогічні, комунікативні та соціальні функції, і доповнив знання, здобуті під час навчання в університеті.

Під час другого етапу академічної мобільності в Німеччині здобувачі мали змогу розширити уявлення про роботу з дітьми раннього та дошкільного віку в контексті інклюзивної освіти та соціальної підтримки. У межах лекцій, зустрічей зі спікерами та відвідування освітніх і соціальних установ учасники ознайомилися з німецькими підходами до раннього розвитку, підтримки комунікативних навичок та залучення сім'ї до освітнього процесу. Особливу увагу було приділено ролі альтернативної та підтриманої комунікації, створенню сприятливого мовленнєвого середовища та використанню допоміжних засобів у роботі з дітьми з різними освітніми потребами. Такий досвід дозволив глибше усвідомити значення раннього дитинства як ключового етапу формування мовлення та соціальної взаємодії.

ВИСТУПИЛА: *Лопатинська Наталія Анатоліївна*, гарант освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка ознайомила з результатами аналізу компонентів програми академічної мобільності та результатів навчання, визначених у робочих програмах практик.

У таблиці 1 представлено компоненти програми академічної мобільності, що забезпечили досягнення результатів навчання, визначених програмою навчальної практики в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з особливими освітніми потребами (3 семестр, термін проходження: з 06 жовтня по 17 жовтня 2025 р.).

Таблиця 1

**Відповідність змісту програми академічної мобільності
результатам навчання, визначених програмою навчальної практики
в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з ООП
для здобувачів 2 курсу**

Компоненти програми академічної мобільності	Результати навчання
Аналіз правових основ інклюзії та антидискримінаційного законодавства Польщі та Німеччини з урахуванням забезпечення прав дітей з мовленнєвими та комунікативними порушеннями.	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Дослідження систем соціальної та професійної підтримки людей з інвалідністю в Польщі та Німеччині, у тому числі механізмів ранньої підтримки дітей і сімей.	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Вивчення національних моделей створення інклюзивного середовища (програма «Dostępność Plus» у Польщі, інклюзивна інфраструктура в Німеччині)	РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами,

	їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Участь у воркшопах і практичних заняттях з людьми з сенсорними, фізичними та інтелектуальними порушеннями, спрямованих на розуміння особливостей вербальної й невербальної комунікації.	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РНУ 19. Інтегрувати в професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Вивчення засобів комунікативної підтримки та супроводу, що застосовуються у роботі з особами з сенсорними порушеннями (жестова мова, шрифт Брайля, альтернативна та додаткова комунікація).	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти. РНУ 19. Інтегрувати в професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди. РНУ 21. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушеннями мовлення, визначати стан сформованості мовлення у різні вікові періоди; рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та формулювати психолого-педагогічний та логопедичний висновок.
Вивчення інклюзивної інфраструктури та доступності громадських просторів, освітніх закладів як чинника формування комунікативної активності та соціальної участі дітей і дорослих.	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

	РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Відвідування спеціальних освітніх закладів і спостереження за організацією роботи з дітьми дошкільного та шкільного віку з особливими освітніми потребами.	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 21. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушеннями мовлення, визначати стан сформованості мовлення у різні вікові періоди; рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та формулювати психолого-педагогічний та логопедичний висновок.
Аналіз комунікативної поведінки дітей у процесі групових та індивідуальних активностей, зокрема в умовах двомовності та міжкультурного освітнього середовища.	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РНУ 19. Інтегрувати в професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди
Ознайомлення з практиками supported communication та асистивної підтримки, представленими під час лекцій і зустрічей зі спікерами у Німеччині.	РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

Опанування практичних навичок роботи з особами з різними видами інвалідності (фізичні, сенсорні, інтелектуальні порушення).	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії.
Участь в арт-терапевтичних і творчих воркшопах з дітьми з інтелектуальними та сенсорними порушеннями як способі розвитку мовленнєвої активності, комунікації, емоційного вираження та соціальної взаємодії.	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РНУ 19. Інтегрувати в професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Участь у міжкультурних командних активностях, групових обговореннях і рефлексивних завданнях, спрямованих на розвиток професійної комунікації майбутніх фахівців.	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Проведення порівняльного аналізу доступності міського середовища у країнах-учасниках проєкту	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та

	демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Розроблення рекомендацій щодо впровадження кращих практик інклюзії в український освітній контекст	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Вивчення моделей супроводжуваного проживання та структури соціальної допомоги для вразливих груп населення	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.
Участь у семінарах, тренінгах та обговореннях з міжнародними фахівцями, аналіз волонтерських ініціатив у сфері підтримки людей з інвалідністю	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Узагальнення та рефлексія отриманого досвіду з метою застосування інклюзивних і комунікативно орієнтованих підходів у майбутній логопедичній діяльності.	РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РНУ 19. Інтегрувати в професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди. РНУ 23. Розуміти важливість відповідального ставлення до власного здоров'я та уміти раціонально використовувати ресурси особистості.

Отже, у ході аналізу змісту та видів діяльності, передбачених програмою академічної мобільності, встановлено відповідність компонентів програми заявленим результатам навчання, визначеним робочою програмою навчальної практики. Зокрема:

РН 2 забезпечено аналізом законодавства, порівняльними дослідженнями, підготовкою рекомендацій;

РН 3 забезпечено через вивчення систем підтримки, інклюзивної інфраструктури, соціальних моделей;

РН 5 забезпечено через аналіз національних моделей інклюзії та організації освітнього процесу;

РН 7 забезпечено міжкультурною комунікацією, воркшопами, семінарами, груповими обговореннями;

РН 10 забезпечено спостереженнями, практичними заняттями, воркшопами, арттерапією;

РН 13 забезпечено через соціальну адаптацію, supported communication, творчі та соціальні практики;

РН 14 забезпечено відвідуванням закладів, практичною роботою, аналізом моделей супроводу;

РН 15 забезпечено вивченням асистивних технологій, альтернативної комунікації, інструментів підтримки;

РН 17 забезпечено дослідницькою діяльністю, аналізом досвіду, рефлексією;

РНУ 19 забезпечено через аналіз комунікації, арттерапію, практичні заняття, логопедичний контекст;

РНУ 21 забезпечено через спостереження, аналіз поведінки, інтерпретацію результатів, практичну діяльність;

РНУ 23 забезпечено рефлексією, усвідомленням ресурсів особистості, професійною саморегуляцією;

РНУ 24 забезпечено командною роботою, міжкультурною взаємодією, практичними завданнями;

РНУ 25 забезпечено майже наскрізно через правові, етичні, соціальні та інклюзивні компоненти.

Відтак, усі заявлені результати навчання, передбачені робочою програмою навчальної практики, забезпечуються змістом та видами діяльності програми академічної мобільності.

У таблиці 2 представлено компоненти програми академічної мобільності, що забезпечили досягнення результатів навчання, визначених програмою навчальної практики спеціальних школах / закладах освіти зі спеціальними / інклюзивними класами (5 семестр, термін проходження: з 24 листопада по 05 грудня 2025 р.)

Таблиця 2

**Відповідність змісту програми академічної мобільності
результатам навчання, визначених програмою навчальної практики**

**спец. школах / закладах освіти зі спец./ інклюз. класами
для здобувачів 3 курсу**

Компоненти програми академічної мобільності	Результати навчання
Аналіз правових основ інклюзії та антидискримінаційного законодавства Польщі та Німеччини з урахуванням забезпечення прав дітей з мовленнєвими та комунікативними порушеннями.	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Дослідження систем соціальної та професійної підтримки людей з інвалідністю в Польщі та Німеччині, у тому числі механізмів ранньої підтримки дітей і сімей.	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров’я дитини. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Вивчення національних моделей створення інклюзивного середовища (програма «Dostępność Plus» у Польщі, інклюзивна інфраструктура в Німеччині)	РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

	РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Участь у воркшопах і практичних заняттях з людьми з сенсорними, фізичними та інтелектуальними порушеннями, спрямованих на розуміння особливостей вербальної й невербальної комунікації.	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Вивчення засобів комунікативної підтримки та супроводу, що застосовуються у роботі з особами з сенсорними порушеннями (жестова мова, шрифт Брайля, альтернативна та додаткова комунікація).	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і

	корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Вивчення інклюзивної інфраструктури та доступності громадських просторів, освітніх закладів як чинника формування комунікативної активності та соціальної участі дітей і дорослих.	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Відвідування спеціальних освітніх закладів і спостереження за організацією роботи з дітьми дошкільного та шкільного віку з особливими освітніми потребами.	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 21. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушеннями мовлення, визначати стан сформованості мовлення у різні вікові періоди; рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей

	та формулювати психолого-педагогічний та логопедичний висновок.
Аналіз комунікативної поведінки дітей у процесі групових та індивідуальних активностей, зокрема в умовах двомовності та міжкультурного освітнього середовища.	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Ознайомлення з практиками supported communication та асистивної підтримки, представленими під час лекцій і зустрічей зі спікерами у Німеччині.	РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.
Опанування практичних навичок роботи з особами з різними видами інвалідності (фізичні, сенсорні, інтелектуальні порушення).	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.

	РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії.
Участь в арт-терапевтичних і творчих воркшопах з дітьми з інтелектуальними та сенсорними порушеннями як способі розвитку мовленнєвої активності, комунікації, емоційного вираження та соціальної взаємодії.	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Участь у міжкультурних командних активностях, групових обговореннях і рефлексивних завданнях, спрямованих на розвиток професійної комунікації майбутніх фахівців.	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Проведення порівняльного аналізу доступності міського середовища у країнах-учасниках проєкту	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.
Розроблення рекомендацій щодо впровадження кращих практик інклюзії в український освітній контекст	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров’я дитини. РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Вивчення моделей супроводжуваного проживання та структури соціальної допомоги для вразливих груп населення	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.
Участь у семінарах, тренінгах та обговореннях з міжнародними фахівцями, аналіз волонтерських ініціатив у сфері підтримки людей з інвалідністю	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Узагальнення та рефлексія отриманого досвіду з метою	РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

застосування інклюзивних і комунікативно орієнтованих підходів у майбутній логопедичній діяльності.	РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди. РНУ 21. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушеннями мовлення, визначати стан сформованості мовлення у різні вікові періоди; рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та формулювати психолого-педагогічний та логопедичний висновок. РНУ 23. Розуміти важливість відповідального ставлення до здоров'я та уміти раціонально використовувати ресурси особистості.
--	---

Отже, у ході аналізу змісту та видів діяльності, передбачених програмою академічної мобільності, встановлено відповідність компонентів програми заявленим результатам навчання, визначеним робочою програмою навчальної практики. Зокрема:

РН 2 забезпечено через аналітичні, порівняльні та дослідницькі компоненти;

РН 3 забезпечено через вивчення систем підтримки, інклюзивної інфраструктури;

РН 4 забезпечено через аналіз моделей раннього втручання та розроблення рекомендацій;

РН 5 забезпечено через вивчення моделей інклюзивного середовища та організації освітнього процесу;

РН 7 забезпечено міжкультурною комунікацією, воркшопами, семінарами;

РН 10 забезпечено спостереженнями, практичними заняттями, арттерапевтичними активностями;

РН 11 забезпечено участю у практичних формах роботи, ознайомленням з технологіями раннього втручання та корекції;

РН 13 забезпечено через соціально-адаптаційні, інклюзивні та підтримувальні практики;

РН 14 забезпечено через спостереження та аналіз психолого-педагогічного супроводу;

РН 15 забезпечено вивченням асистивних і інформаційних засобів підтримки;

РН 17 забезпечено самостійною роботою, рефлексією, аналізом досвіду;

РНУ 19 забезпечено аналізом мовленнєвої діяльності, комунікації, арттерапією;

РНУ 21 забезпечено спостереженням, аналізом, інтерпретацією результатів діяльності дітей;

РНУ 23 забезпечено через рефлексію, усвідомлення особистісних ресурсів;

РНУ 24 забезпечено командною роботою та прийняттям рішень у практичних ситуаціях;

РНУ 25 забезпечено наскрізно через правові, етичні та соціальні компоненти програми.

Відтак, усі результати навчання, визначені програмою навчальної практики для студентів 3 курсу, повністю забезпечуються змістом і видами діяльності програми академічної мобільності.

У таблиці 3 представлено компоненти програми академічної мобільності, що забезпечили досягнення результатів навчання, визначених програмою виробничої практики у спеціальних школах / навчально-реабілітаційних центрах (8 семестр, термін проходження: з 09 лютого по 14 березня 2026 р.)

Таблиця 3

**Відповідність змісту програми академічної мобільності
результатам навчання, визначених програмою виробничої практики
у спец. школах / навчально-реабілітаційних центрах
для здобувачів 4 курсу**

Компоненти програми академічної мобільності	Результати навчання
Аналіз правових основ інклюзії та антидискримінаційного законодавства Польщі та Німеччини з урахуванням забезпечення прав дітей з мовленнєвими та комунікативними порушеннями.	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Дослідження систем соціальної та професійної підтримки людей з інвалідністю в Польщі та Німеччині, у тому числі	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань РН 4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до

механізмів ранньої підтримки дітей і сімей.	рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дитини. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Вивчення національних моделей створення інклюзивного середовища (програма «Dostępność Plus» у Польщі, інклюзивна інфраструктура в Німеччині)	РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Участь у воркшопах і практичних заняттях з людьми з сенсорними, фізичними та інтелектуальними порушеннями, спрямованих на розуміння особливостей	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту,

вербальної й невербальної комунікації.	мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Вивчення засобів комунікативної підтримки та супроводу, що застосовуються у роботі з особами з сенсорними порушеннями (жестова мова, шрифт Брайля, альтернативна та додаткова комунікація).	РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами. РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

	РНУ 22. Добирати й застосовувати у професійній діяльності методики, технології, засоби логопедичного впливу та реабілітації осіб з порушеннями мовлення у різні вікові періоди для здійснення корекційно-розвивального впливу на психомоторний, когнітивний та мовленнєвий розвиток осіб з різними мовленнєвими порушеннями.
Вивчення інклюзивної інфраструктури та доступності громадських просторів, освітніх закладів як чинника формування комунікативної активності та соціальної участі дітей і дорослих.	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Відвідування спеціальних освітніх закладів і спостереження за організацією роботи з дітьми дошкільного та шкільного віку з особливими освітніми потребами.	РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність. РН 9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 21. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного і логопедичного

	обстеження осіб з порушеннями мовлення, визначати стан сформованості мовлення у різні вікові періоди; рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та формулювати психолого-педагогічний та логопедичний висновок.
Аналіз комунікативної поведінки дітей у процесі групових та індивідуальних активностей, зокрема в умовах двомовності та міжкультурного освітнього середовища.	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.
Ознайомлення з практиками supported communication та асистивної підтримки, представленими під час лекцій і зустрічей зі спікерами у Німеччині.	РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами. РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти. РНУ 22. Добирати й застосовувати у професійній діяльності методики, технології,

	засоби логопедичного впливу та реабілітації осіб з порушеннями мовлення у різні вікові періоди для здійснення корекційно-розвивального впливу на психомоторний, когнітивний та мовленнєвий розвиток осіб з різними мовленнєвими порушеннями.
Опанування практичних навичок роботи з особами з різними видами інвалідності (фізичні, сенсорні, інтелектуальні порушення).	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії.
Участь в арт-терапевтичних і творчих воркшопах з дітьми з інтелектуальними та сенсорними порушеннями як способі розвитку мовленнєвої активності, комунікації, емоційного вираження та соціальної взаємодії.	РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-

	розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди. РНУ 22. Добирати й застосовувати у професійній діяльності методики, технології, засоби логопедичного впливу та реабілітації осіб з порушеннями мовлення у різні вікові періоди для здійснення корекційно-розвивального впливу на психомоторний, когнітивний та мовленнєвий розвиток осіб з різними мовленнєвими порушеннями.
Участь у міжкультурних командних активностях, групових обговореннях і рефлексивних завданнях, спрямованих на розвиток професійної комунікації майбутніх фахівців.	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів. РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Проведення порівняльного аналізу доступності міського середовища у країнах-учасниках проєкту	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

	РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Розроблення рекомендацій щодо впровадження кращих практик інклюзії в український освітній контекст	РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН 4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дитини. РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами. РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Вивчення моделей супроводжуваного проживання та структури соціальної допомоги для вразливих груп населення	РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Участь у семінарах, тренінгах та обговореннях з міжнародними фахівцями, аналіз волонтерських ініціатив у сфері підтримки людей з інвалідністю	РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів. РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РНУ 25. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Узагальнення та рефлексія отриманого досвіду з метою застосування інклюзивних і комунікативно орієнтованих підходів у майбутній логопедичній діяльності.	РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами. РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РНУ 23. Розуміти важливість відповідального ставлення до здоров'я та уміти раціонально використовувати ресурси особистості. РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії.

Отже, у ході аналізу змісту та видів діяльності, передбачених програмою академічної мобільності, встановлено відповідність компонентів програми заявленим результатам навчання, визначеним робочою програмою виробничої практики. Зокрема:

РН 2 забезпечено через аналітичні, порівняльні та дослідницькі компоненти, опрацювання нормативно-правових і наукових джерел;

РН 3 забезпечено через вивчення систем соціальної підтримки, інклюзивної інфраструктури та моделей допомоги особам з інвалідністю;

РН 4 забезпечено через аналіз моделей раннього втручання, механізмів підтримки дітей і сімей та розроблення практичних рекомендацій;

РН 5 забезпечено через вивчення національних моделей інклюзивного середовища та організації освітньо-корекційного процесу;

РН 6 забезпечено через аналіз результатів спостережень і діагностичних даних та планування освітньо-корекційної роботи;

РН 7 забезпечено міжкультурною професійною комунікацією, участю у воркшопах, семінарах і групових обговореннях;

РН 8 забезпечено через організацію та здійснення психолого-педагогічного вивчення дітей, спостереження та діагностико-консультативну діяльність;

РН 9 забезпечено через ознайомлення з організацією діяльності спеціальних і інклюзивних закладів освіти;

РН 10 забезпечено систематичними спостереженнями, практичними заняттями та участю у корекційно-розвиткових активностях;

РН 11 забезпечено участю у практичних формах роботи, застосуванням методик, технологій і засобів раннього втручання, розвитку та корекції;

РН 12 забезпечено плануванням і реалізацією психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг відповідно до індивідуальних потреб дітей;

РН 13 забезпечено через соціально-адаптаційні, інклюзивні, підтримувальні та реабілітаційні практики;

РН 14 забезпечено через спостереження, аналіз і реалізацію психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;

РН 15 забезпечено вивченням та застосуванням асистивних технологій, інформаційних систем і засобів комунікативної підтримки;

РН 16 забезпечено прийняттям обґрунтованих рішень у процесі аналізу практичних ситуацій з урахуванням законодавчих, ресурсних і ціннісних орієнтирів;

РН 17 забезпечено самостійною навчальною діяльністю, аналізом професійного досвіду та рефлексією;

РНУ 18 забезпечено застосуванням базових знань про клінічні підходи, особливості функціонування нервової системи та механізми мовленнєвих порушень;

РНУ 19 забезпечено інтеграцією знань про мовленнєвий розвиток, аналізом комунікативної діяльності, практичними заняттями та арттерапевтичними формами роботи;

РНУ 20 забезпечено ознайомленням з причинами, механізмами, структурою та симптоматикою основних мовленнєвих порушень;

РНУ 21 забезпечено добором і застосуванням методик психолого-педагогічного та логопедичного обстеження, аналізом і інтерпретацією результатів;

РНУ 22 забезпечено застосуванням методик, технологій і засобів логопедичного впливу та реабілітації у практичній діяльності;

РНУ 23 забезпечено через рефлексію, усвідомлення особистісних ресурсів і відповідальне ставлення до власного здоров'я;

РНУ 24 забезпечено командною роботою, міжкультурною взаємодією та прийняттям рішень у складних практичних ситуаціях;

РНУ 25 забезпечено наскрізно через правові, етичні, соціальні та гуманістичні компоненти програми.

Відтак, усі результати навчання, визначені програмою виробничої практики для студентів 4 курсу, повністю забезпечуються змістом і видами діяльності програми академічної мобільності.

ВИСТУПИЛА: *Мартинчук Олена Валеріївна*, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, яка зацентрувала увагу присутніх на тому, що мета освітньо-професійної програми «Логопедія» полягає у підготовці висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у галузі логопедії, спеціальної та інклюзивної освіти, орієнтованих на особистісний і професійний розвиток, здатних проявляти лідерські якості та ефективно вирішувати професійні завдання, пов'язані з оцінюванням, запобіганням і подоланням порушень сприймання, розуміння й використання мови, мовлення та комунікативних умінь у дітей, підлітків і дорослих.

Мартинчук О.В. проінформувала про результати міжнародної кредитної академічної мобільності здобувачки 2 курсу Гончарук Альбіни Юріївни та запропонувала визнати результати її навчання на основі Програми академічної мобільності німецько-польсько-українського проєкту (загальна кількість кредитів ЄКТС - 6) на підставі:

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (п. 9.3);
- укладених договорів про освітнє співробітництво між DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна) та Київським столичним університетом імені Бориса Грінченка;
- договору про академічну мобільність;
- виданого сертифікату А.Ю. Гончарук за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

Інформація про перезарахування навчальної практики в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з особливими освітніми потребами (3 семестр, термін проходження: з 06 жовтня по 17 жовтня 2025 р.)

Показник	Значення
Здобувачка	Гончарук Альбіна Юріївна
Освітня програма	ОПП 016.01.01 «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс	2
Група	ЛОГб-2-24-4.0
Практика	Навчальна практика в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з особливими освітніми потребами
Обсяг	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Період проходження програми міжнародної академічної мобільності	Перший етап: 13.09.2025–21.09.2025 Другий етап: 17.11.2025–23.11.2025
Період перезарахування практики за навчальним планом	06.10.2025–17.10.2025

Отже, А.Ю. Гончарук успішно виконала програму академічної мобільності.

Мартинчук О.В. проінформувала про результати міжнародної кредитної академічної мобільності здобувачки 3 курсу Кукурудз Софії Романівни та запропонувала визнати результати її навчання на основі Програми академічної мобільності німецько-польсько-українського проєкту (загальна кількість кредитів ЄКТС - 6) на підставі:

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (п. 9.3);
- укладених договорів про освітнє співробітництво між DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна) та Київським столичним університетом імені Бориса Грінченка;
- договору про академічну мобільність;
- виданого сертифікату С.Р. Кукурудз за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

Інформація про перезарахування навчальної практики у спеціальних школах / закладах освіти зі спеціальними / інклюзивними класами (5 семестр, термін проходження: з 24 листопада по 05 грудня 2025 р.)

Показник	Значення
Здобувачка	Кукурудз Софія Романівна
Освітня програма	ОПП 016.01.01 «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс	3
Група	ЛОГб-1-23-4.0д
Практика	Навчальна практика у спеціальних школах / закладах освіти зі спеціальними / інклюзивними класами
Обсяг	3 кредити ECTS (180 академічних годин)
Період проходження програми міжнародної академічної мобільності	Перший етап: 13.09.2025–21.09.2025 Другий етап: 17.11.2025–23.11.2025
Період перезарахування практики за навчальним планом	24.11.2025–05.12.2025

Отже, С.Р. Кукурудз успішно виконала програму академічної мобільності.

Мартинчук О.В. проінформувала про результати міжнародної кредитної академічної мобільності здобувачки 4 курсу Мартинчук Марії Миколаївни та запропонувала визнати результати її навчання на основі Програми академічної

мобільності німецько-польсько-українського проєкту (загальна кількість кредитів ЄКТС - 6) на підставі:

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (п. 9.3);
- укладених договорів про освітнє співробітництво між DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна) та Київським столичним університетом імені Бориса Грінченка;
- договору про академічну мобільність;
- виданого сертифікату М.М. Мартинчук за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

Інформація про перезарахування виробничої практики у спеціальних школах / навчально-реабілітаційних центрах (8 семестр, термін проходження: з 09 лютого по 14 березня 2026 р.)

Показник	Значення
Здобувачка	Мартинчук Марія Миколаївна
Освітня програма	ОПП 016.01.01 «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс	4
Група	ЛОГб-1-22-4.0з
Практика	Виробнича практика у спеціальних школах / навчально-реабілітаційних центрах
Обсяг	12 кредитів ECTS (360 академічних годин)
Період проходження програми міжнародної академічної мобільності	Перший етап: 13.09.2025–21.09.2025 Другий етап: 17.11.2025–23.11.2025
Період перезарахування практики за навчальним планом	09 лютого – 14 березня 2026 р.

Отже, М.М. Мартинчук успішно виконала програму академічної мобільності.

ВИСТУПИЛИ:

Бабич Наталія Миколаївна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, відповідальна за організацію практики на кафедрі, яка зазначила, що обсяг програм практики узгоджується з кількістю аудиторних контактних годин Програми академічної мобільності. Наголосила на важливості практичного компоненту програми, який дозволив здобувачам опанувати конкретні навички роботи з людьми з інвалідністю та ознайомитися з функціонуванням системи освітніх та соціальних послуг для осіб з інвалідністю у Польщі та Німеччині.

Хомик Тетяна Василівна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, яка підкреслила, що освітні, практичні та дослідницькі компоненти

програми були спрямовані на формування професійних компетентностей у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, комунікативної підтримки та роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, які мають мовленнєві та комунікативні труднощі. Відзначила, що участь здобувачів у програмі академічної мобільності забезпечила поєднання теоретичних знань із практичним досвідом спостереження та аналізу мовленнєвого розвитку дітей, зокрема раннього й дошкільного віку, у міжкультурному середовищі.

Тичина Катерина Олександрівна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, відзначила актуальність програми академічної мобільності для професійної підготовки майбутніх учителів-логопедів в умовах розвитку інклюзивної освіти. Зазначила, що здобувачі отримали цінний досвід ознайомлення з міжнародними підходами до підтриманої та альтернативної комунікації, формами комунікативного супроводу осіб з сенсорними та інтелектуальними порушеннями, а також організацією роботи з дітьми в освітніх і соціальних установах Польщі та Німеччини. Наголосила, що порівняльний аналіз інклюзивних практик сприяв формуванню професійного мислення та готовності до застосування набутих знань у майбутній логопедичній діяльності.

Скрипник Тетяна Вікторівна, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, підкреслила значущість участі студентів у програмах міжнародної академічної мобільності для формування їхньої професійної компетентності як майбутніх фахівців зі спеціальної освіти. Відзначила, що програма забезпечила можливість ознайомлення з арт-терапевтичними та комунікативно спрямованими методами роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, а також з етичними аспектами професійної діяльності спеціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі. Зазначила, що набутий міжнародний досвід доповнює фахову підготовку здобувачів та може бути використаний у подальшій професійній діяльності.

Викладачі у процесі обговорення дійшли висновку про можливість перезарахування здобувачам ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Гончарук Альбіні Юріївні, Кукурудз Софії Романівні, Мартинчук Марії Миколаївні – результатів навчання за Програмою міжнародної академічної мобільності, що була реалізована у межах німецько-польсько-українського проекту.

Результати програми академічної мобільності А.Ю. Гончарук зараховано як виконання навчальної практики в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з особливими освітніми потребами.

Компоненти діяльності	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
Навчальна практика в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з особливими освітніми потребами	100	A

Результати програми академічної мобільності С.Р. Кукурудз зараховано як виконання навчальної практики у спеціальних школах / закладах освіти зі спеціальними / інклюзивними класами.

Компоненти діяльності	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
Навчальна практика у спеціальних школах / закладах освіти зі спеціальними / інклюзивними класами	100	A

Результати програми академічної мобільності М.М. Мартинчук зараховано як виконання виробничої практики у спеціальних школах / навчально-реабілітаційних центрах.

Компоненти діяльності	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
Виробнича практика у спеціальних школах / навчально-реабілітаційних центрах	90	A

УХВАЛИЛИ:

3.1. визнати результати міжнародної кредитної академічної мобільності Гончарук Альбіни Юріївни, здобувачки 2 курсу денної форми навчання освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка проходила навчання за Програмою міжнародної академічної мобільності у межах німецько-польсько-українського проєкту за участі DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна) у період з 13.09.2025 по 21.09.2025 та з 17.11.2025 по 23.11.2025 (загальна кількість кредитів ЄКТС - 6), на підставі Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка; укладених договорів про освітнє співробітництво між закладами-партнерами та Київським столичним університетом імені Бориса Грінченка (Україна); договору про академічну мобільність та виданого сертифікату А.Ю. Гончарук за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

Перезарахувати Гончарук Альбіні Юріївні навчальну практику в установах / закладах для дітей раннього і дошкільного з особливими освітніми потребами обсягом 3 кредити ECTS (90 академічних годин) за період з 06 жовтня 2025 р. по 17 жовтня 2025 р. з оцінкою відмінно (100 балів, «А» за шкалою ECTS).

3.2. визнати результати міжнародної кредитної академічної мобільності Кукурудз Софії Романівни, здобувачки 3 курсу денної форми навчання освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка проходила навчання за Програмою міжнародної академічної мобільності у межах німецько-польсько-українського проєкту за участі DDK „Bronowice” (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м.

Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна) у період з 13.09.2025 по 21.09.2025 та з 17.11.2025 по 23.11.2025 (загальна кількість кредитів ЄКТС - 6), на підставі Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка; укладених договорів про освітнє співробітництво між закладами-партнерами та Київським столичним університетом імені Бориса Грінченка (Україна); договору про академічну мобільність та виданого сертифікату С.Р. Кукурудз за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

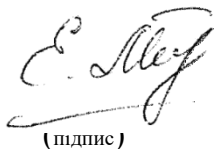
Перезарахувати Кукурудз Софії Романівні навчальну практику у спеціальних школах / закладах освіти зі спеціальними / інклюзивними класами обсягом 3 кредити ECTS (90 академічних годин) за період з 24 листопада 2025 р. по 05 грудня 2025 р. з оцінкою відмінно (100 балів, «А» за шкалою ECTS).

3.3. визнати результати міжнародної кредитної академічної мобільності Мартинчук Марії Миколаївні, здобувачки 4 курсу заочної форми навчання освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка проходила навчання за Програмою міжнародної академічної мобільності у межах німецько-польсько-українського проєкту за участі DDK „Bronowice" (м. Люблін, Польща), Jugendkulturarbeit (м. Ольденбург, Німеччина), ГО «Міжнародна Школа Рівних Можливостей» (м. Київ, Україна) у період з 13.09.2025 по 21.09.2025 та з 17.11.2025 по 23.11.2025 (загальна кількість кредитів ЄКТС - 6), на підставі Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка; укладених договорів про освітнє співробітництво між закладами-партнерами та Київським столичним університетом імені Бориса Грінченка (Україна); договору про академічну мобільність та виданого сертифікату М.М. Мартинчук за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

Перезарахувати Маринчук Марії Миколаївні виробничу практику у спеціальних школах / навчально-реабілітаційних центрах обсягом 12 кредитів ECTS (360 академічних годин) за період з 24 листопада 2025 р. по 05 грудня 2025 р. з оцінкою відмінно (**90 балів, «А» за шкалою ECTS**).

Результати голосування: за – одногосно

Голова засідання:
Завідувач кафедри
спеціальної та інклюзивної о
Київського університету
імені Бориса Грінченка

(підпис)

Олена МАРТИНЧУК
(П.І.Б)

Секретар засідання

(підпис)

Ганна СУПРУН
(П.І.Б)